

Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди
природничий факультет
кафедра ботаніки

Назва курсу	Науково-дослідна практика
Викладач (-і)	Гончаренко Я.В.
Профайл викладача (-ів)	
Контактний тел.	0686018940
Е-mail:	Janina6962@gmail.com
Сторінка курсу в CMS UCU	
Консультації	<i>Очні консультації: 4 години на тиждень на кафедрах природничого факультету</i>

1. Коротка анотація до курсу.

Науково-дослідна практика є обов'язковим компонентом освітнього рівня – магістр, галузі знань 01 «Освіта» спеціальності 014.05 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини). Вона має на меті набуття здобувачем вищої освіти професійних навичок та вмінь здійснення самостійної наукової роботи. Практиканти залучаються до самостійної наукової діяльності, аналізують методику проведення наукових досліджень у НДІ.

2. Мета та цілі курсу.

Метою навчальної дисципліни «**Науково-дослідна практика**» є формування у здобувачів вищої освіти уявлень про стан сучасної науки у галузі біології, вдосконалення, поглиблення та закріплення на практиці теоретичних знань, отриманих студентами під час слухання навчальних теоретичних та практичних курсів на природничому факультеті, ознайомлення з роботою науково-дослідних лабораторій та з лабораторіями НДІ та підприємств.

Основними завданнями вивчення дисципліни «**Науково-дослідна практика**» є формування поняття про тенденції сучасної науки; ознайомлення з загальною структурою НДІ, організацією науково-дослідних робіт; оволодіння сучасною методологією наукового дослідження; оволодіння сучасними методами збирання, аналізу та оброблення наукової інформації; формування уявлень про сучасні інформаційні технології наукової інформації. Завданнями є формування відповідних умінь та навичок, а також засвоєння майбутніми педагогами основ проведення сучасних біологічних досліджень; пошук можливостей для реалізації цих знань в процесі валеологічного і екологічного виховання. Засвоєння студентами фундаментальних основ сучасних наукових досліджень з біології.

3. Формат курсу.

Очний (*offline*).

4. Результати навчання.

В результаті вивчення дисципліни здобувачі вищої освіти будуть

знати:

- сутність та особливості методології наукового дослідження;
- основні принципи роботи з емпіричною базою дослідження;
- методи наукових досліджень;
- структуру науково-дослідного відділення підприємства (організації), планування та основні етапи розробки науково-дослідних тем та етапи впровадження закінчених досліджень у виробництво;
- методику обробки наукової інформації і отриманих експериментальних даних;

вміти:

- застосовувати понятійний апарат методології наукових досліджень;
- планувати та проводити емпіричні дослідження;

- проводити аналітичний огляд наукової літератури з питання, яке вивчається;
- користуватися сучасними методами збирання, аналізу та оброблення наукової інформації;
- формулювати висновки наукового дослідження;
- складати звіти та доповіді.

5. Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна к-сть годин
лекції	4
семінарські заняття	-
самостійна робота	131

6. Ознаки курсу:

Рік викладання	семестр	спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний\ вибірковий
2018	2	014.05 СЕРЕДНЯ ОСВІТА (Біологія та здоров'я людини)	1	нормативний (Н)

7. Пререквізити:

Для успішного опанування «Науково-дослідної практики» здобувачі вищої освіти повинні прослухати курси з усіх нормативних дисциплін на природничому факультеті, що входять біологічного циклу. Здобувачі вищої освіти повинні вміти визначати рослини і тварин за допомогою визначників, працювати із мікроскопом; робити мікропрепарати; знати основи наукових досліджень; вміти проводити анкетування і аналізувати його результати; вести пошук необхідної наукової і методичної інформації.

8. Технічне й програмне забезпечення /обладнання.

Вивчення курсу потребує використання загально вживаних програм і операційних систем, а також спеціалізоване обладнання НДІ.

9. Політики курсу.

Положення про академічну доброчесність ХНПУ імені Г.С. Сковороди:
<http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/buhgalteria/polozhennya.pdf>

Очікується, що роботи здобувачів вищої освіти будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших здобувачів становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману.

Відвідання занять

Відвідання занять є важливою складовою навчання. Вони мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття і, можливо, у випадку хвороби практиканта, переносити терміни проходження практики в індивідуальному порядку.

Література

Уся література, яку здобувачі вищої освіти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Можливе використання й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.

10. Схема курсу

Тиж. / дата / год	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності (заняття)* *лекція, самостійна, дискусія, групова робота) / Формат** **F2F (face2face), online	Матеріали	Література.*** Ресурси в інтернеті	Завдання, год	Вага оцінки	Термін виконання
Тиж. 1 / 01.10 4,5 акад. год.	Тема 1: Організаційна робота. Настановна конференція з науково-дослідної практики. 1. Зміст, мета і завдання науково-дослідної практики: 2. Розподіл практикантів за науковими установами.	Лекція. <i>F2F</i> групова робота, самостійна робота.	Методичні рекомендації до науково-дослідної практики.	1. Білуха М. Т. Методологія наукових досліджень: підручник / М. Т. Білуха. – К. : АБУ, 2002. – 480 с. 2. Ковальчук В. В. Основи наукових досліджень : навч. посібник / В.В.Ковальчук. – К. : Видавничий Дім «Слово», 2009. – 240 с.	1. Ознайомитись із метою і завданнями науково-дослідної практики. 2. Провести розподіл здобувачів вищої освіти за науковими установами. 3. Ознайомитись із вимогами щодо оформлення звітної документації. Пройти інструктаж з техніки безпеки. 4. Скласти індивідуальний план проходження практики.	10,5	Перший-день практики

	4. Вимоги до оформлення звітної документації. 5. Інструктаж з техніки безпеки.			3. Крушельницька О.В. Методологія і організація наукових досліджень : навч. посібник / О.В. Крушельницька. – К. : Кондор, 2003. – 192 с.	4,5 год		
Тиж. 1 / 02.10 7,5 акад. год.	Тема 1: Організаційна робота. Знайомство з системою роботи лабораторій НДІ. Проходження інструктажу з техніки безпеки на підприємстві. Складання індивідуального плану проходження науково-дослідної практики, узгодження його з керівниками.	Самостійна і групова робота F2F	Бібліотека НДІ. Бази даних лабораторій НДІ.	Наукова література у бібліотеках НДІ (дисертаційні роботи, автореферати, наукові видання, матеріали конференцій).	1. Прибути на підприємство і узгодити індивідуальний план проходження науково-дослідної практики та тему індивідуального наукового завдання із керівником на підприємстві. 2. Ознайомитись із системою роботи лабораторій НДІ. 7,5 год	7,5	Другий день практики
Тиж. 1 / 03-04.10	Тема 2. Навчально-	Самостійна і групова робота	Бібліотека НДІ. Бази	1. Пащенко В.М. Методологія та	1. Ознайомитись із каталогом наукової	5	Протягом I-III тижнів

<p>18 акад. год</p>	<p>методична робота в НДІ. Опрацювання наукової літератури за темою дослідження (наукові статті, монографії, посібники, друковані видання). Тема 3. Науково-дослідна робота. Сучасні методи постановки дослідів і проведення біологічних досліджень.</p>	<p>F2F</p>	<p>даних лабораторій НДІ.</p>	<p>методи наукових досліджень : навч. посібник. – Ніжин : ТОВ «Видавництво «Аспект-Поліграф», 2010. – 232 с. 2. Пілюшенко В.Л., Шкрабак І.В., Словенко Е.І. Наукове дослідження: організація, методологія, інформаційне забезпечення : навч. посібник. – К. : Лібра, 2004. – 344 с. 3. Шейко В.М., Кушнарєнко Н.М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності : підручник. – 6-те вид., переробл. і доповн. – К. : Знання, 2008. – 310 с. 4. Наукова</p>	<p>літератури в бібліотеці НДІ. Обрати для аналізу джерела, що містять наукову інформацію за темою індивідуального наукового дослідження (автореферати, дисертації, наукові періодичні видання, збірки тез конференцій). 2. Проаналізувати сучасні методи постановки дослідів і проведення біологічних досліджень. 3. Обрати методи і методики, що дозволять виконати поставлені завдання індивідуального наукового дослідження. 18 год.</p>	<p>практики</p>
----------------------------	--	------------	-------------------------------	--	---	-----------------

				література в бібліотеці НДІ.			
Тиж. 1-3 / 05-06.10 19 акад. год	<p>Тема 2. Навчально-методична робота в НДІ. Опрацювання наукової літератури за темою дослідження (наукові статті, монографії, посібники, друковані видання).</p> <p>Тема 3. Науково-дослідна робота. Оволодіння роботою з апаратурою наукових лабораторій – баз виробничої практики.</p> <p>Відвідування лекцій, наукових конференцій, які проводяться у</p>	Самостійна і груповою робота F2F, online	Лабораторне обладнання. Бібліотека НДІ. Бази даних лабораторій НДІ.	<ol style="list-style-type: none"> 1. http://forestry-forestmelioration.org.ua/index.php/journal 2. http://cryo.org.ua/journal/index.php/probl-cryobiol-cryomed 3. https://ukrbotj.co.ua/ 4. https://ecology.dp.ua/index.php/ECO 5. http://agrosoil.yolasite.com/ 6. http://algologia.co.ua/ 7. http://radiationproblems.org.ua/arhiv.html 8. https://www.springer.com/journal/11956 9. http://ukrbiochemjournal.org/ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Опрацювання наукової літератури за темою дослідження (наукові статті, монографії, посібники, друковані видання). 2. Відвідування лекцій, наукових конференцій, які проводяться у закладах на місцях проходження практики. <p>19 год.</p>	8	Протягом I-III тижнів практики

	закладах на місяцях проходження практики.			10. https://www.begellhouse.com/journals/hydrobiological-journal.html 11. http://www.v-zool.kiev.ua/ 12. Наукова література в бібліотеці НДІ.			
Тиж. 2 / 08-13.10/ 14 акад. год.	Тема 2. Навчально-методична робота Участь у науковій діяльності НДІ. Тема 3. Науково-дослідна робота Збір матеріалу для індивідуального наукового дослідження.	Самостійна робота та групова F2F		Тематична література у відповідності до теми індивідуального наукового дослідження.	1. Відвідування засідань відділів, нарад, семінарів, лекцій на підприємстві. 2. Оволодіння роботою з апаратурою наукових лабораторій – баз науково-дослідної практики. Збір матеріалів для виконання індивідуального завдання. 14 год.	10	Протягом другого-третього тижня практики
Тиж. 3 / 15-17.10 13 акад. год.	Тема 2. Навчально-методична робота Участь у науковій діяльності НДІ. Тема 3. Науково-дослідна	самостійна, групова робота F2F, online	Бібліотеки НДІ та online-бібліотеки.		1. Брати участь у лекціях, семінарах, конференціях, експедиціях і інших видах наукової діяльності НДІ. 2. Збір і аналіз матеріалу для виконання індивідуального наукового	10	Протягом другого-третього тижня практики.

	робота Збір матеріалу для індивідуального наукового дослідження.				дослідження. 13 год.		
Тиж. 3/ 18-20.10 59 акад. год.	Тема 1. Організаційна робота Підготовка звітної документації з практики. Участь у підсумковій конференції. Тема 2. Навчально-методична робота Участь у науковій діяльності НДІ. Тема 3. Науково-дослідна робота Аналіз результатів проведених досліджень з теми наукової роботи.	Групова робота, самостійна робота F2F	Матеріали власних наукових досліджень, спеціальна література за темою наукового дослідження	Методичні рекомендації щодо оформлення звітної документації з науково-дослідної практики.	1. Оформлення звітної документації з науково-дослідної практики. 2. Виступ на підсумковій конференції із звітом про результати науково-дослідної практики. 3. Підготовка тез для участі у науково-практичній конференції. 59 год.	49	Протягом третього тижня практики

***якщо література подається в скороченому вигляді, то розшифрування подає в кінці

11. Система оцінювання та вимоги

Загальна система оцінювання курсу	<i>Звіт про результати проходження науково-дослідної практики – 40 балів, виконання завдань теми 1 – 60 балів, виконання завдань теми 2 – 15, виконання завдань теми 3 – 25 балів</i>
Вимоги до письмової роботи	<i>Звітна документація з результатів проходження науково-дослідної практики повинна бути оформлена згідно із вимогами, що вказані у методичних рекомендаціях.</i>
Семінарські заняття	
Умови допуску до підсумкового контролю	<i>До підсумкового контролю допускаються здобувачі вищої освіти, що успішно виконали понад 60% усіх запланованих завдань, провели залікові заняття та виховну годину.</i>

До Силабусу також готуються матеріали навчально-методичного комплексу:

- 1) Навчальний контент (конспект, розширений план лекцій або презентації).

Зразки оформлення звітної документації з науково-дослідної практики

Титульна сторінка

Зміст звіту з науково-педагогічної практики

1. Індивідуальний план проходження науково-дослідної практики	3
2. Звіт про проходження науково-дослідної практики.....	
3. Текст доповіді на студентську науково-практичну конференцію.....	
4. Індивідуальне наукове завдання.....	
5. Щоденник науково-дослідної практики.....	
6. Характеристика на студента про проходження науково-дослідної практики...	

1. Індивідуальний план проходження науково-дослідної практики

здобувача вищої освіти

_____рівня _____ року навчання

природничого факультету (заочна форма)

академічної групи _____

Харківського національного педагогічного університету ім. Г.С.Сковороди

ПІБ

№ з/п	Зміст роботи	Термін виконання	Відмітка про виконання
I. Організаційна робота			
1	Участь у роботі настановної конференції		

2	Розробка індивідуального графіку проходження практики. Узгодження його з науковим керівником. Формулювання індивідуального науково-дослідного завдання.		
3	Знайомство з системою роботи НДІ		
4	Проходження інструктажу з техніки безпеки на підприємстві		
5	Ведення щоденника		
6	Оформлення звіту та звітної документації з практики		
7	Участь у підсумковій конференції		
II. Навчально-методична робота			
8	Опрацювання наукової літератури за темою дослідження у бібліотеці НДІ (наукові статті, монографії, посібники, друковані видання).		
9	Відвідування лекцій, засідань, які проводяться на підприємстві.		
III. Науково-дослідна робота			
10	Ознайомлення з напрямками науково-дослідної роботи лабораторії НДІ.		
11	Ознайомлення з методами _____		
12	Опанування методу _____		
13	Опанування методу _____		
14	Збір матеріалів для виконання індивідуального завдання <u>Тема</u>		

Підписи керівників практики:

від кафедри

ПІБ

від підприємства

ПІБ

від факультету

ПІБ

2. ЗВІТ

про проходження науково-дослідної практики
здобувача вищої освіти _____ (магістерського) рівня
_____ року навчання _____ групи
природничого факультету (заочної форми навчання)
ПІБ
яка проходила науково-дослідну практику на базі

в період з _____ по _____ р.

Зміст

1. Загальна інформація про організацію.....
2. Опис практики.....
3. Формулювання індивідуального завдання.....
4. Висновки.....
5. Список використаної літератури.....

Текст звіту.....

Текст звіту.....

Практикантка _____

3. Формулювання індивідуального завдання

Тема індивідуального завдання: «**НАЗВА**»

Мета роботи –.

Завдання:

1.

2.

3.

Методи досліджень:

Об'єкт досліджень –

Предмет досліджень –

Дата отримання індивідуального завдання:

Завдання прийняв до виконання:

ПШБ

З нової сторінки текст індивідуального завдання із висновками і списком використаних джерел.

4. Висновки з науково-дослідної практики.

5. Щоденник науково-дослідної практики.

6. характеристика на практиканта, що підписана керівником НДІ.

- 2) Питання, задачі, завдання або кейси для поточного та підсумкового контролю
- 3) Завдання для комплексної контрольної роботи (ККР) / Завдання (інструменти) для оцінки результатів навчання з даного предмету